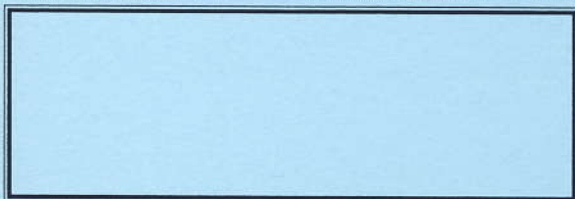

1 T Bieteltje

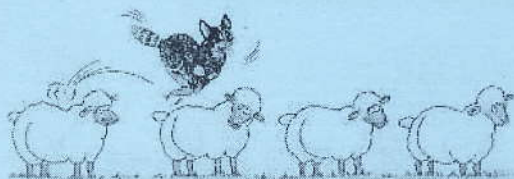
België-Belgique
P.B. - PP
2320
HOOGSTRATEN
BC 30723
P 802058

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN
NATUURVERKROEP MARKVALLEI

JAARG. 29 NR. 2: APRIL/MEI/JUNI 2010

18 APRIL 2010
PURE KEMPEN !

kampioenschap schapen drijven
markt met streekspecialiteiten
animatie voor jong en oud
tentoonstellingen en demonstraties
huifkartochten en geleide wandelingen
KLAPEKSTER OPEN MET EXTRA ANIMATIE

ABSOLUTE AANRADER !

Afgiftekantoor: 2320 Hoogstraten
V.U.: Wim Verschraegen – Vooraard 10 – 2322 Minderhout

COLOFON

't Bieteutje is het kwartaalblad van Natuurwerkgroep Markvallei.

Deze werkgroep vormt de koepel van de volgende verenigingen :

Natuurpunt Markvallei VZW

J.N.M. Markvallei VZW

V.M.P.A. Hoogstraten VZW

V.E.L.T. Noorderkempen VZW

DAGELIJKS BESTUUR NATUURPUNT MARKVALLEI

VOORZITTER Drej Oomen Klein Eyssel 29 a - 2328 Meersel-Dreef ☎ 03 315 02 45 / ☎ 0476 53 58 44 drej.oomen@telenet.be	SECRETARIS Pol Vandersteen Vrijheid 170 d - 2320 Hoogstraten ☎ 03 314 07 12 / ☎ 0475 83 26 46 pol.vandersteen@skynet.be
PENNINGMEESTER Wim Verschraegen Vooraard 10 - 2322 Minderhout ☎ 03 314 47 75 / ☎ 0497 28 18 66 ingridwim@hotmail.com	DE KLAPEKSTER Koen Verschueren Klinketstraat 19 - 2323 Wortel ☎ 03 314 24 15 / ☎ 0472 91 35 11 koen.verschueren1@telenet.be
VERENIGINGSWERKING Bruno Vandewiele Hoogstraatsestwg 87- 2310 Rijkevorsel ☎ 0486 15 61 45 Vandewiele.roos@skynet.be	WERKGROEP NATUURSTUDIE Stijn Leestmans Bavelstraat 16 - 2310 Rijkevorsel ☎ 0479 93 21 12 stijnleestmans@hotmail.com
WERKGROEP NATUURGEBIEDEN Bart Hoeymans Leemakker 7 - 2320 Hoogstraten ☎ 0479 79 93 61 bart.hoeymans@hotmail.com	WERKGROEP BELEID EN ONDERVOORZITTER Bart Royens Ganzenstraat 4 - 2340 Beerse ☎ 014 77 02 07 bart.karolien@scarlet.be
REDACTIE 'T BIETEUTJE Wim Verschraegen / Ingrid Brosens Vooraard 10 - 2322 Minderhout ☎ 03 314 47 75 / ☎ 0497 28 18 66 ingridwim@hotmail.com	
BEZOEKERSCENTRUM DE KLAPEKSTER (OPEN OP DOND, VRIJ, ZAT EN ZONDAG VANAF 13U) Medewerkster : Chris Van Boxel Kolonie 41, 2323 Wortel ☎ 03 314 24 15 (tijdens de openingsuren) bcdklapekster@natuurpunt.be	

Leden van VMPA, VELT en van andere Natuurpunt- of JNM-afdelingen kunnen zich abonneren op 't Bieteutje door overschrijving van **5,00 EUR** op rekeningnummer 860-1087194-97 onv. Natuurpunt Markvallei, Vooraard 10, 2322 Minderhout met vermelding van "'t Bieteutje 2010".

VOORWOORD

Beste leden van Natuurpunt Markvallei,

VRIJWILLIGERS!

De Week van de Vrijwilliger ligt nu al een tijdje achter ons. Naar aanleiding daarvan stuurde Natuurpunt ons bovenstaande foto. De foto "spreekt". Het volstaat om naar deze foto te kijken. We hebben al heel dikwijls gezegd dat onze afdeling gezegend is met een trouwe en grote schare vrijwilligers die altijd klaar staat als we er een beroep op doen. Laat ons daar gewoon één woord aan toevoegen: DANKJEWEL !

We zijn, meer nog dan andere jaren, klaar om de lente met open armen te ontvangen. Op het menu staat een gevulde verenigingskalender, zoals onze leden dat stilaan gewend zijn. Enkele activiteiten springen er uit.

Op 18 april doen we mee aan Pure Kempen. Dit evenement wordt georganiseerd in de koloniën van Merksplas en Wortel. Pure Kempen valt samen met ons dertigjarig bestaan. Op deze verjaardag komen we later op het jaar nog uitdrukkelijker op terug. We nemen op 24 april deel aan de opruimactie van de stad Hoogstraten en op 2 mei organiseren we onze eerste amfibieënwandeling. 7 mei geeft Natuurpunt nog eens uitleg over de zonnepanelenactie. Zondag 9 mei pakken we uit met de vroege vogeltocht naar de Halsche Beemden met aansluitend een stevig ontbijt. Op zaterdag 22 mei proberen we zoveel mogelijk verschillende soorten dieren waar te nemen in het kader van de Dag van de Biodiversiteit. En daar tussenin vind je wandelingen, cursusavonden, nog een late lezing, tentoonstellingen, telmomenten en beheerswerkzaamheden.

Iedereen is van harte welkom om aan deze activiteiten deel te nemen, gewoon gratis. Wil je ook een keer de handen uit de mouwen steken? Aarzel niet om je als vrijwilliger op te geven. Dat kan bij drej.oomen@telenet.be of door gewoon eens een klapke te doen in de Klapekster. Daar kunnen ze je ongetwijfeld ook verder helpen. Geniet van de lente! Maak beweging in Natuurpunt!

Tot een volgende keer.

Drej Oomen

Op 20 maart werden aan de Ashputten 800 boompjes geplant door JNM en Natuurpunt. De boompjes mogen nu uitgroeien tot een stevige brede houtkant.

ACTIVITEITENKALENDER

Zaterdag 10 april :

LEZING SPITSBERGEN

Diegenen die de boeiende lezing over Spitsbergen misten krijgen nu een herkansing om ijsberen, walrussen, poolvossen, ... en prachtige landschappen te bekijken.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 20.00u

Verantwoordelijke: Riet en Lut De Strooper

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 11 april :

ZONDAGSWANDELING KELSDONK

Kelsdonk is een natuurgebied van Staatsbosbeheer in de gemeente Etten-Leur en is 250 hectare groot. Het is een voormalige waterbergings-boezem van de Mark en bestaat uit laag grasland met zogenaamde frikken; smalle stroken bos met daar omheen veel water. In de winter verblijven hier veel eenden en ganzen, terwijl in het voorjaar typische weidevogels als grutto, wulp, kluut en Kievit waarneembaar zijn. Om de vogels goed te kunnen bekijken is een vogelkijkscherm aangelegd.

Waar ? Wanneer? Vredesboom Meer, 8.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Dinsdag 13 april :

VERGADERING VERENIGINGSWERKING

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 20.00 u

Verantwoordelijke: Bruno Vandewiele (0486 15 61 45)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 18 april :

PURE KEMPEN

EN 30-JARIG BESTAAN NATUURVERENIGING

Meer info elders in dit biertje

Waar ? Wanneer? Wortel-Kolonie vanaf 13.00u

Verantwoordelijke: Koen Verschueren en Chris Van Boxel
(03 314 24 15)

Organisatie: NP Markvallei en JNM Markvallei

Zondag 18 april :

PIEPACTIVITEIT

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 13.00u

Verantwoordelijke: Vincent Smeekens (03 295 91 73)

Organisatie: JNM Markvallei

Zaterdag 24 april :

ZWERFVUILACTIE WORTEL-KOLONIE

Deze voormiddag gaan we het zwerfvuil in Wortel-Kolonie opruimen.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 9.00u

Meebrengen: handschoenen

Verantwoordelijke: Ingrid Brosens (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei en JNM Markvallei

Zondag 2 mei :

AMFIBIEËNWANDELING WORTEL-KOLONIE

Bart Hoeymans zal ons in Wortel-Kolonie laten kennismaken met de daar levende amfibieën.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 14.00u

Verantwoordelijke: Bart Hoeymans (0479 79 93 61)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 2 mei :

BLOEMSCHIKKEN MET BERTEN

Dat het niet altijd lang wachten op die ene vogel, uren wandelen over hobbelige paden of zware boeken moeten zijn, bewijst Berten ons. Hij toont hoe we van planten en bloemen echte kunstwerkjes maken.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 14.00u

Verantwoordelijke: Berten Boutsen (boutsenberten@hotmail.com)

Meebrengen: snoeischaar, snijmes, schaalte/potje, bloemen en groen uit de tuin.

Organisatie: JNM Markvallei

Donderdag 6 mei :

PLANTENWANDELING

We inventariseren vandaag een 'zwart gat' in het Zwart Goor te Merksplas.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 7 mei :

INFO-AVOND ZONNEPANELEN

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 20.00

Verantwoordelijke: Drej Oomen (03 315 02 45)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 9 mei :

VROEGE VOGELWANDELING + ONTBIJT

Deze morgen gaan we luisteren naar de vogelzang in de ochtend. We wandelen over de Castelreesche Heide naar de Halsche Beemden en zetten onze oren open.

Wanneer we terug komen wachten ons “**Spek met eieren**” in de Klapekster. Vegetariërs kunnen “kaas met eieren” krijgen.

Voor het ontbijt moet er ingeschreven worden voor 1 mei bij Ria Van Aelst (03 315 74 41 of e-mail ria.vanaelst@telenet.be)

Kostprijs voor het eten: € 8.00 – kinderen tot 12 jaar : € 5.00.

Zoveel u op kan, met brood, koffie of thee.

Waar ? Wanneer? De Klapekster om **6.00 uur**

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

Dinsdag 11 mei :

VERGADERING VERENIGINGSWERKING

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 20.00u

Verantwoordelijke: Bruno Vandewiele (0486 15 61 45)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 16 mei :

OP PAD MET DE FOTOWERKGROEP

Deze keer gaan we eens op een voormiddag op stap om Wortel-Kolonie in beeld te nemen.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 9.00u

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 16 mei :

VOGELRINGACTIVITEIT

Ludo Berckvens ringt al jaren de vogels in Wortel-Kolonie en omstreken en zal ons hierover meer uitleg geven en tonen hoe de vogels geringd worden.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 14.00u

Verantwoordelijke: Ludo Berckvens

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 16 mei :

ECHT ZWAAR DIEPGAAN MET JASPER

Jasper organiseert voor de echte diehards onder ons een bijna onmenselijk zware, maar ongetwijfeld niet te missen excursie.

Waar ? Wanneer? De Vredesboom in Meer waar we met de FIETS verder gaan

Verantwoordelijke: Jasper Adriaensen (jasper.adriaensen@hotmail.com)

Meebrengen: fiets, determinatieboeken, loupepotje, verrekijker, ...

Organisatie: JNM Markvallei

Donderdag 20 mei :

PLANTENWANDELING

We inventariseren de gebieden langs het Merkske in Zondereigen die na de ruilverkaveling naar ANB zullen overgaan.

Waar ? Wanneer? De Klapekster 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 23 mei :

DAG VAN DE BIODIVERSITEIT

Meer info elders in dit bieteutje

Waar ? Wanneer? Zie artikel bieteutje

Verantwoordelijke: Bart Royens (014 77 02 07)

Organisatie: NP Markvallei

Maandag 24 mei :

ROMMELMARKT WORTEL-KOLONIE

Naar aanleiding van de rommelmarkt in Wortel-Kolonie zal ook de Klapekster geopend zijn vanaf 9.30u

Verantwoordelijke: Koen Verschueren (03 314 24 15)

Organisatie: NP Markvallei

Donderdag 27 mei : **PLANTENWANDELING**

We gaan vandaag inventariseren in Maxburg (achter Delcroix) en de Krochten. We vertrekken aan Gie Segers.

Waar ? Wanneer? De Vredesboom Meer, 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Zaterdag 29 mei : **PLANKENDAEL**

Arnold en Tinne nemen ons mee naar het exotische Planckendael, waar we soorten zullen spotten die we op het kamp (wellicht) niet gaan zien. Inschrijven doe je bij Arnold of Tinne voor 25 maart! (prijs: € 15 p.p.)

Waar ? Wanneer? 8.45u aan het station in Brecht

Verantwoordelijke: Arnold Wittenberg (arnoldwittenberg@gmail.com)

Meebrengen: eten, drinken, tussendoortje, regenjas/zonnecrème (hangt af van het weer)

Organisatie: JNM Markvallei

Donderdag 3 juni : **PLANTENWANDELING**

We inventariseren vandaag in samenwerking met Staatsbosbeheer (Nederland) aan het Merkske (Groeske)

Waar ? Wanneer? Castelhoeve, Groeske (Nederland) 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Dinsdag 8 juni : **VERGADERING DAGELIJKS BESTUUR + VERENIGING**

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 20.00u

Verantwoordelijke: Drej Oomen (03 315 02 45)

Organisatie: NP Markvallei

Donderdag 10 juni : **PLANTENWANDELING**

We inventariseren de gebieden langs het Merkske in Zondereigen die na de ruilverkaveling naar ANB zullen overgaan.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03/315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Zondag 13 juni : WANDELING LANGE GOOREN EN WAAIENBERG

De Lange Gooren en Krochten is eigendom van Staatsbosbeheer en is een langgerekt gebied dat bestaat uit drie moerasachtige stukken. Deze worden afgewisseld door hoger gelegen drogere gebieden, naald- en loofbos, open heide en verschillende beken zoals de Goorloop. Het gebied ligt langs de Belgische grens.

Waar ? Wanneer? Vredesboom Meer, 9.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Donderdag 17 juni : PLANTENWANDELING

Vandaag inventariseren met Staatsbosbeheer we aan het Merkske (Groeske)

Waar ? Wanneer? Castelhoeve, Groeske (Nederland) 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Zaterdag 19 juni : BEHEERSWERKZAAMHEDEN HALSCHE-BEEMDEN

We gaan het maaisel van de 'lage beemd' afvoeren. Voor soep met een boterham wordt gezorgd.

Gelieve voor 15 juni aan Bart Hoeymans te laten weten wie er komt !

(bart.hoeymans@hotmail.com, 0479 79 93 61)

Meebrengen ? riek, hooirijf, laarzen

Waar ? Wanneer? Halsche-Beemden, infopaneel, 9.00u

Verantwoordelijke: Bart Hoeymans (0479 79 93 61)

Organisatie: NP Markvallei

Vrijdag 18 juni : DEADLINE BIETEUTJE

Alle teksten mogen worden doorgestuurd naar verschraegen.wim@telenet.be

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen

Organisatie: NP Markvallei

Donderdag 24 juni :

PLANTENWANDELING

We inventariseren de gebieden langs het Merkske in Zondereigen die na de ruilverkaveling naar ANB zullen overgaan.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Donderdag 1 juli :

PLANTENWANDELING

'zwart gat' planteninventarisatie aan het Zwart Goor te Merksplas.

Waar ? Wanneer? De Klapekster, 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Donderdag 8 juli :

PLANTENWANDELING

We bezoeken samen met mensen van Staatsbosbeheer het Merkske aan het Groeske.

Waar ? Wanneer? Castelhoeve, Groeske (Nederland) 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

Donderdag 15 juli :

PLANTENWANDELING

We zullen de Poelberg in Rijkevorsel inventariseren op planten.

Waar ? Wanneer? Kerk Rijkevorsel, 19.00u

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: NP Markvallei

De verenigingsavond stond volledig in het teken van het STENEN-tijdperk

NIUWJAARSWANDELING WORTEL KOLONIE 3-01-2010

Weer een nieuw jaar en hoe kunnen we het best starten met een fikse wandeling. Wij naar Wortel, door de vrieskou lagen de wegen er anders niet zo best bij, maar ge moet er iets voor over hebben hé. Aan de Klapekster aangekomen ging er een wereld voor ons stadsmensen open. Een prachtig besneeuwd landschap en nog zo ongerept schitterend. Ondanks de koude was er toch een mooie opkomst van een dertigtal wandelaars, Jack en de boswachter Bart waren dit keer de gidsen van dienst. Het thema was bosbeheer.

(Foto : Pros De Langh)

Met z'n allen goed warm ingeduffeld gingen we op stap. Eerst langs de dreef en de sneeuw kraakte onder onze voeten. Dat had wel zijn charme en het zonnetje deed ook nog zijn best om het wat op te warmen. Op het ven naast de dreef zaten ineengekrompen ganzen het leek wel of ze vast gevrozen waren, een raar zicht. Bart leidde ons langs een dreef door de bossen waar je anders nooit mag inwandelen, maar met de boswachter erbij heb je altijd een streepje voor! Hier vertelde hij over het beheer van een eikenbos, wat verder kwamen we aan een ven. Bart vertelde ons dat hier een bommenwerper was gevallen, nog een stille getuigen van de oorlog.

We stapten maar verder, 't was echt genieten van een mooi kleurenpalet aan de hemel en een schitterend wit deken over het landschap, hier en daar wat diersporen in de sneeuw, dan vlogen er weer een troep ganzen over. Ja dat had toch wel iets romantisch. Dan zagen we weer vluchtende reeën die van links naar rechts over de weg liepen en ook enkele bosmuisjes die het pad kruisten, in één woord prachtig !!!

Overstekend Ree (Foto : Wim Verschraegen)

Aan een dennenbos gekomen legde Bart ons uit hoe ze het hier dan weer beheren. Zo kregen we inzicht hoe dat alles in zijn werk gaat. Langs de Torendreef gingen we stilaan terug, maar eerst nog een ommetje gemaakt. We kwamen voorbij twee vennen midden in het bos waarlangs ze al wat bomen hebben gekapt en de vele bladeren verwijderd werden uit de vennen. Nu liggen ze er al mooi bij, klaar voor het komende seizoen en hopelijk komen er verschillende amfibieën in.

Nu maar terug naar de Klapekster. Daar wachtten ons een fijne nieuwjaarsreceptie en konden we nog nagenieten en bijpraten van al dat moois dat we gezien hadden.

We wensen jullie allen veel natuurplezier en schitterende momenten in 2010!!!

Groetjes Louisa

VANDELING BOLKSE BEEK TE RIJKEVORSEL 14-03-2010

Nog een late winterwandeling want het voorjaar laat helaas op zich wachten. Een fijne groep van wel 33 wandelaars is altijd leuk. Onze gids was deze keer Bruno en voor hem de eerste maal als versgebakken gids. Hij heeft zijn vuurdoop met glans doorstaan hoor!

(Foto : Pros De Langh)

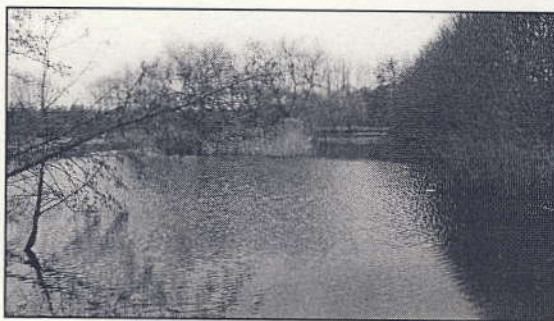
De start was aan het Bolks Heike. Bruno vertelde dat Bolk al sinds de Middeleeuwen een gehucht is van Rijkevorsel. Hier zegt men Bolk, lang en smal, vijf huizen en een paardenstal. Dus het is hier wel piepklein. Ondertussen vloog er al een grote groep Wulpen over onze hoofden. En dan op weg door de vallei van Bolk. We stapten langs de Bolkse beek die nog mooi meandert. Jammer genoeg is ze wel vervuild. Het gebied is in 2006 aangekocht door het ANB en wordt door hen ook beheerd. We kwamen aan een vijver met weer de nodige Canadese ganzen, verschillende dode Karpers dreven op het water wat het resultaat was van de strenge winter en het ondiepe water. In de zomer groeit hier langs de vijver en in het graslandje Moeraswalstro, Zwarttandzaad, Melkeppe en ook echte Koekoeksbloem om er maar enkele te noemen. Hier is ook de Metaalglanslibel waargenomen. Dus loont het de moeite om nog eens terug te komen. Dan liepen we weer door een oud bos.

(Foto : Pros De Langh)

In de lente bloeien hier Bosanemonen, Speenkruid en Witte Klaverzuring. Jammer genoeg nog geen bloempjes te bespeuren. Hier hebben ook enkele bomen het bijltje neergelegd door de storm van enkele weken geleden. We zagen ook nog een horst, denkkelijk van een Buizerd of hij nog bewoond is? Wel al jong leven in de bosuilkast. Al 2 jongen vertelde Bruno.

Dan kwamen we aan een drassig gebied met in het midden een groep Wilgen. Nu met bloeiende katjes geeft het al een beetje een lentegevoel. Hé er sloeg een Haas op de vlucht en gelijk had hij als ge zo een bende ziet afkomen. Je zou voor minder wegsurten. Een beetje voorbij het bijenkweekcentrum vonden we prachtige bekermosjes en langs de rand van de weg de blaadjes van het Fluitenkruid. Voor de vogelaars was het hier ook kijken en genieten geblazen.

(Foto : Pros De Langh)

Dichtbij een Boomkruiper en Jos zag zelfs met zijn arendsblik een witte Kwikstaart voorbij vliegen. Dan weer Reigers, Buizerds, Grutto's en een hele hoop Kieviten dansend in de lucht. En zo ging het maar verder... Wat later hadden we een prachtig vergezicht op de kerk van Hoogstraten en ietsjes verder op die van Wortel, héél mooi!!! We wandelden voorbij de samenloop van de Bolkse Beek met de Mark en zo kwam het einde stilaan in zicht. Het was een deugddoende heerlijke tocht en voor herhaling vatbaar dit nog uniek stukje natuur.

Bedankt Bruno en Jack voor de uitstekende uitleg en begeleiding. Hopelijk tot een volgende afspraak.

Groetjes Louisa

DIPLOMAUITREIKING NATUURGIDSEN 15-01-2010

Na een jaar opleiding, vele wandelingen, een eindwerk en een gidsbeurt hebben 8 cursisten hun diploma van Natuurgids behaald.

Proficiat Thea, Marina, Christel, Els, Bruno, Hild, Luc en Frans!

KLIMAATWIJK NATUURPUNT MARKVALLEI

2009-2010

De strenge winter maakt het zeer moeilijk voor onze klimaatwijkers (en ook voor andere enthousiaste energiebespaarders in de rest van het land) om dit jaar de besparing van 8% energieverbruik te halen.

Het energieverbruik nodig voor de verwarming van onze woning wordt wel gecorrigeerd door het toepassen van de "graaddagen". Dit zijn kleine aanpassingen waarbij de buitentemperatuur wordt vergeleken met de gemiddelde temperatuur per dag gedurende de laatste 10 jaar. Dit systeem bleek steeds goed te werken bij korte koudepieken, maar de afgelopen winter bleef voortdurend koud met een aaneengesloten rij van koudeprikken. Blijkbaar werken de correcties dan toch niet volledig afdoende met het gevolg dat veel klimaatwijken in heel Vlaanderen kampen met een hoger energieverbruik i.p.v. een besparing.

Toch klimaatwijkers hou de moed erin... Er komt nog een mooie periode aan. De lente is in het land, dus de verwarmingsketel krijgt eindelijk weer wat rust, de droogkast kan weer vervangen worden door de wasdraad, enz. 't Zijn de kleine dingen die ons weer een positief resultaat gaan opleveren en met wat geluk en een laatste inspanning halen we misschien toch nog onze 8% besparing!

Ingrid Brosens

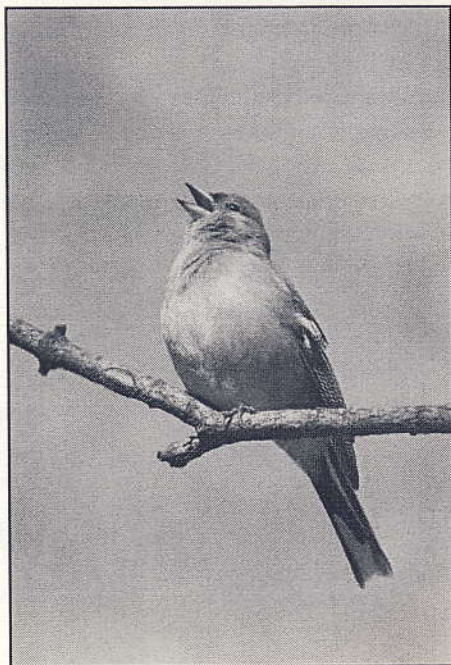

VRIENDEN VAN DE NATUUR

Voorjaar

Weer zijn de bruidjes liefelijk
wit en hoge paarden
berijden het licht
nu blinken de boerenjongens weer
van onrust onder hun vel
een opwaarts gekriebel
dicteert de wet
en vogels hebben hun dromen
wild op muziek gezet.

Gerda Berckmoes

BONTE Vlieg 1-04-2010 TOT 31-05-2010

**tentoonstelling van twee installaties over
vogelringwerk van Margriet van der Ven
in Bezoekerscentrum De Klapekster
van 1 april t/m 31 mei**

Vogels worden geringd ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek naar onder andere habitat, trekroutes en de op- of neergang van een bepaalde soort. Dit ringwerk wordt gecoördineerd door het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen te Brussel dat zorgt voor de vergunningen om vogels te mogen ringen in de afzonderlijke natuurgebieden. Margriet helpt de 'ringer' Ludo Berckvens van de Ringgroep Noorderkempen met de digitale ordening van alle aangeleverde kladjes, lijstjes en boekjes met gegevens.

Deze handgeschreven notities zijn voor haar wederom aanleiding geweest tot het maken van twee installaties.

Eerder heeft zij installaties gemaakt met de schrijfsels en handgeschreven boekhouding uit de nalatenschap van haar vader (Galerie Kathareze te Tilburg - november/december 2008) en in 2006 een installatie met de correspondentie, bidprentjes en katholieke aandenkens van haar vele tante Nonnekes en één nonkel Pater Scheutist - Nationaal Museum van de Speelkaart te Turnhout).

www.margrietvanderven.be

FOTOTENTOONSTELLING DE KLAPEKSTER

Vanaf begin mei, na de tentoonstelling 'Bonte Vlieg' zullen er terug foto's hangen in de polyvalente ruimte en dit maal rond het thema **BOMEN**. Alle foto's kunnen tot 20 april in hoge resolutie doorgestuurd worden naar verschraegen.wim@telenet.be

MOT ER NOG BOTTER ZEN? MINERALEN IN GEUREN EN KLEUREN

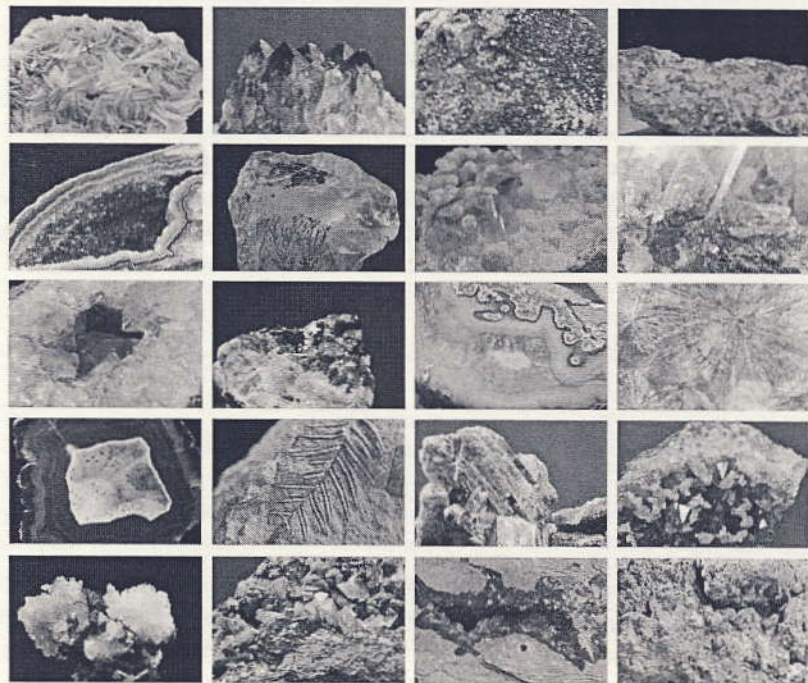
Het botert goed tussen het Stedelijk Museum en Natuurpunt Markvallei. We wisten op voorhand dat we met de collectie Botermans met ons gat in de boter gevallen waren. Maar er zat wel een haar in de boter. We dachten dat het boter aan de galg gesmeerd zou zijn omdat niemand van ons iets van mineralen kende. Gelukkig daagde iemand op die geen boter bij de vis wilde en ons toch wilde helpen. Het was als een stuk boter in de pap. Zijn naam is Luc Eelen. En laat dat nou in de verste verte niks met boter te maken hebben!

De collectie Botermans kan je nog bezoeken tot en met 31 augustus in Bezoekerscentrum De Klapekster. Ontdek de uit de kluiten gewassen weersteen en het verhaal van de soepsteen. Maak kennis met meer dan vierhonderd soorten mineralen, leer over erosie, vulkanische gesteenten, fossielen, het verschil tussen zand en leem, ... Gluur in de peepshow zonder dat het schaamrood je naar het hoofd stijgt en je vrouw je met de deegrol achterna komt. Knuffel het "steentje" dat Gie Segers op een verstrooid moment heeft "laten liggen". En nog heel veel meer.

Mineralen

in geuren en kleuren

Bezoekerscentrum De Klapekster
Wortel-Kolonie

van 12 februari tot 31 augustus 2010
collectie Jos Botermans

donderdag – vrijdag – zaterdag van 13u tot 17u
zondag van 13u tot 18u

SPITSBERGEN! HOE? WAAR?

10-04-2010

Riet en Lut De Strooper presenteren enkele maanden geleden een lezing over hun onvergetelijke ervaringen in Spitsbergen.

Aan de hand van prachtig fotomateriaal gaven zij een impressie van een grote circumnavigatie van Spitsbergen met het expeditiezeilschip 'de Noorderlicht'. Het doel was de verschillende types landschappen te ontdekken. Op die manier krijgen de toeschouwers ook een totaalbeeld van de Arctische wereld.

Heel wat mensen woonden de lezing bij. Maar om nog meer mensen de kans te geven van de prachtige beelden te genieten, wordt een tweede lezing georganiseerd op zaterdag 10 april vanaf 20 uur in BC De Klapekster.

DE KEMPEN, PUUR OF MELK?

18-04-2010

Pure Kempen! Deze happening zet één van de vele Kempense parels in de kijker.

Alle gebruikers van de kolonies (in Wortel én Merksplas) zetten op een speelse, interactieve manier hun werking in de kijker. Aandacht voor natuur, erfgoed, cultuur, eten en drinken op de streekproductenmarkt, een wedstrijd schapen drijven en nog veel meer. De toegang is helemaal gratis.

Natuurpunt Markvallei ontbreekt uiteraard niet. De natuurvereniging bestaat in Hoogstraten en Rijkevorsel dertig jaar. Pure Kempen vormt een aanleiding om dit feit alvast in de kijker te plaatsen. Natuurpunt Markvallei presenteert allerhande activiteiten: wandelingen, nestkastjes maken, workshops mineralen, stenen schilderen, schminken, een springkasteel, wateronderzoek, demonstraties tin gieten, ... en live-accordeonmuziek op het buitenterras. Uiteraard wordt er gezorgd voor hapjes en drankjes

ZONNEPANELEN INFOAVOND 7-05-2010

Op vrijdag 7 mei komen Luk Daniëls (Natuurpunt vzw) en een medewerker van Linea Trovata meer uitleg geven over zonne-energie en de voordelen die het gebruik oplevert voor ons klimaat en voor de portemonnee van de mensen die zonnepanelen installeren.

Natuurpunt wil zoveel mogelijk dakeigenaars aanzetten om zonneboilers en fotovoltatische panelen te plaatsen. Zonnepanelen zijn immers goed voor het milieu én voor jouw portemonnee! Samen met het bedrijf Linea Trovata werkte Natuurpunt een aantrekkelijk aanbod uit.

Er zijn 2 mogelijkheden: Enerzijds kan je via Natuurpunt zonne-installaties kopen. Linea trovata biedt de leden van Natuurpunt zeer goede prijzen, uitstekende kwaliteit en een perfecte service. Sinds de start van het project, eind 2008, hebben we al meer dan 700 installaties geplaatst! Vooral gezinnen bestellen via ons, maar natuurlijk kan iedereen die zonnepanelen wil kopen bij ons terecht.

Zonnen voor meer natuur!

Voordelig zonnepanelen op je dak.

Anderzijds kunnen scholen, organisaties, gemeentes... hun dak verhuren. Als het over grotere oppervlaktes gaat, is ook het investeringsbedrag groter. Bovendien gelden voor grote installaties andere regels. Om te vermijden dat praktische problemen ertoe leiden dat zonovergoten daken er ongebruikt blijven bij liggen, is Linea Trovata bereid zelf de investering

te dragen. De eigenaars krijgen dan een huurprijs, en eventueel ook goedkope(re) groene stroom. In beide gevallen maakt Linea Trovata per geïnstalleerd paneel ook nog een mooi bedrag vrij dat Natuurpunt kan besteden aan de aankoop van bedreigde natuur.

Wie via Natuurpunt zonnepanelen plaatst, doet dus een goede zaak voor het milieu, voor de eigen portemonnee én voor de natuur! De infoavond start om 20 uur, inkom is gratis en iedereen is welkom.

BIODIVERSITEITSWEEKEND 22 EN 23-05-2010

In het weekend van 22 en 23 mei 2010 dagen we je uit om minstens 2010 verschillende soorten waar te nemen! Ontdek hoe je met ons mee kan tellen!

WAAROM WILLEN WE TOT 2010 TELLEN?

Biodiversiteit is belangrijk. Te weinig mensen beseffen dat we samen met zoveel anderen onze aarde delen en dat elk organisme belangrijk is. Want dankzij de wisselwerking tussen de minstens 40.000 verschillende dier- en plantensoorten die in Vlaanderen voorkomen, wonen we in een aangename leefomgeving. In 2004 trokken de Europese leiders een eerste keer aan de alarmbel. Ze engageerden zich om de afname van de biodiversiteit te stoppen tegen 2010, het internationale jaar van de biodiversiteit. Nu, in 2010, beseft iedereen dat het doel om de afname van de biodiversiteit te stoppen, niet gerealiseerd is. Er is dringend actie nodig!

HOE WETEN WE DAT ONZE BIODIVERSITEIT ACHTERUIT GAAT?

Net zoals we onze eigen gezondheid regelmatig moeten opvolgen door een bloeddrukcontrole of bloedonderzoek, moeten we ook de gezondheid van onze biodiversiteit meten. Door de vinger aan de pols te houden, kunnen we op tijd aan de alarmbel trekken. Maar hoe hou je de vinger aan de pols van zo'n omvattend netwerk als onze biodiversiteit?

Bijna dagelijks gaan er honderden vrijwilligers op pad om de gezondheid van onze biodiversiteit te meten. De biodiversiteit onder deze vrijwilligers is groot. Sommigen zijn echte specialisten en weten alles over één soortgroep, bvb. wilde bijen. Anderen kennen een heleboel soorten van verschillende soortengroepen en kunnen een groot deel van de soorten in één gebied inventariseren. Sommigen zijn al jaren actief, anderen zetten hun eerste –soms schuchtere– stappen.

2010 VERSCHILLENDE SOORTEN TELLEN OP 1 WEEKEND: IS DAT MOEILIJK?

Volgens het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) leven er in Vlaanderen ongeveer 40.000 verschillende soorten. 'Slechts' 2010 van deze 40.000 soorten zien, lijkt dan niet zo moeilijk...

Maar kijk eens op dit overzicht van de ingevoerde soorten op www.waarnemingen.be tijdens het weekend van 23 en 24 mei 2009.

Soortgroep	Aantal waargenomen soorten	% van het aantal waargenomen soorten
Planten	372	29,6
Nachtvliners	276	21,9
Vogels	192	15,3
Bijen, wespen en mieren	88	7,0
Vliegen en muggen	75	6,0
Kevers	61	4,8
Dagvlinders	32	2,5
Libellen	32	2,5
Zoogdieren	23	1,8
Paddenstoelen	18	1,4
Geleedpotigen (overig)	17	1,4
Reptielen en amfibieën	16	1,3
Weekdieren en overige ongewervelden	14	1,1
Wantsen en cicaden	13	1,0

Sprinkhanen en krekels	11	0,9
Vissen	10	0,8
Insecten (overig)	5	0,4
Mossen en korstmossen	4	0,3
Totaal	1259	100

Je merkt dat als we 2010 verschillende soorten willen tellen, we extra moeite moeten doen. Daarom werden alle natuurstudiewerkgroepen en afdelingen opgetrommeld. Ook enkele natuurstudiewerkgroepen die niet onder de Natuurpuntvlag varen, doen mee. Een duidelijk signaal dat we de handen in elkaar slaan voor onze biodiversiteit!

Een aantal van deze werkgroepen gaan de uitdaging aan om zoveel mogelijk verschillende soorten in hun werkingsgebied te inventariseren. Tijdens het weekend houden we de stand bij op www.waarnemingen.be. Op de speciale 'Tel mee tot 2010' teller krijg je ook een overzicht van de gebieden die de meeste soorten invoerden.

WAT DOET MARKVALLEI?

Met onze afdeling gaan we ook ons "steentje" bijdragen om de teller op 2010 te kunnen zetten. Iedereen is welkom op volgende activiteiten op **zondag 23 mei**:

- 100 soortenwandeling in natuurgebied Bolkse Beek in Rijkevorsel; bijeenkomst Bolks Heike om 8.00u
- Vlinder, libellen en spinnen wandeling: start 14.00u aan bezoekerscentrum De Klapekster.
- Avond: de spot op nachtvlinders en vleermuizen, start om 20.30u aan bezoekerscentrum De Klapekster.

In bezoekerscentrum De Klapekster zal doorlopend ook de tussenstand van het aantal soorten die geteld werden in de Markvallei (Rijkevorsel en Hoogstraten) worden getoond.

Belangrijk om melden is dat alle waarnemingen tellen, ook wat je ziet in je eigen tuin. Geef daarom tijdens het weekend van 22 en 23 mei al je waarnemingen in op www.waarnemingen.be. Misschien wordt Markvallei wel verkozen tot de meest biodiverse afdeling!!!

JAAROVERZICHT NATUUR.BEHEER 2009

INLEIDING

Zoals de voorgaande jaren heb ik een kort jaaroverzicht geschreven voor de werkgroep Beheer. De opmaak van het artikel is sterk gelijkend op deze van de voorgaande jaren.

In dit verslag probeer ik de meest relevante zaken te bespreken voor de werkgroep beheer.

Het verslag zal drie puntjes behandelen:

- 1.) Gronden in beheer (beschrijving, eventuele aankopen, ...)
- 2.) Uitgevoerde werken per gebied (+ korte beschrijving van de werken)
- 3.) Recreatie en ontsluiting

1. GRONDEN IN BEHEER

Natuurpunt Markvallei heeft in totaal **17ha90a26ca** natuurgebied in beheer. Deze gronden liggen voor het grootste gedeelte in het erkende natuurreervaat "Halsche Beemd en Pimpernelhooilanden". Deze naam wil in de praktijk zeggen dat die gronden voornamelijk gelegen zijn in de vallei van het Merkske en de vallei van de Mark. *(In deze totalen is het erkende reservaat "Bonte Klepper" net ten zuiden van de vaart in Rijkevorsel niet mee opgenomen. Het beheer van dit gebiedje gebeurt niet door onze afdeling.)*

Om gemakkelijker te kunnen werken hebben wij onze beheerde gronden verdeeld onder vijf deelgebieden:

- **HALSCHE BEEMDEN: 7ha19a64ca.** De gronden die Natuurpunt hier in eigendom heeft zijn allen gelegen langs het Merkske in de buurt van het gehucht Hal te Minderhout. Hier heeft onze afdeling zijn allereerste aankoop kunnen doen. Dit was in 1991 door, toen nog, de Wielewaal. Het gebied bestaat voornamelijk uit botanisch interessante hooilandjes, beekbegeleidende bosjes en natuurlijk het Merkske zelf.

- **FRANCKENBERG: 0ha84a28ca.** Dit stuk is gelegen langs de Mark ter hoogte van het Looi en bestaat uit een vrij leuk vochtig "pimpernelgrasland". Het grootste deel heeft natuurpunt in eigendom (in 1998-1999 gekocht) maar een deel van dit gebied is in eigendom van de gemeente Hoogstraten waarmee Natuurpunt een beheerovereenkomst heeft afgesloten.
- **ASPUTTEN: 7ha40a28ca.** Deze gronden zijn ook langs de Mark gelegen en situeren zich achter de Mosten. Onze eerste aankoop daar is in 2000 gedaan. Het gebied bestaat uit vrij droge tot vochtige graslanden met kleine landschapselementen. Ook enkele stukken bos zitten al bij ons in eigendom. In 2008 hebben we het gebied de Asputten nog kunnen uitbreiden met 0,5ha naaldbos.
- **PATERSWIEL:** Dit vochtige grasland is **1ha06a26ca** groot en is eigendom van de gemeente Hoogstraten. Ook hier heeft Natuurpunt een beheerovereenkomst met de gemeente afgesloten. Het perceel is gelegen langs de Mark achter de paters van Meersel Dreef.
- **LANGE BEEMDEN:** Dit grasland in wording is **1ha40a** groot en is gelegen aan de bosuil te Wortel. Het stuk wordt gehuurd van Flor Verschueren voor een symbolisch bedrag. Het eigenlijke beheer wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door de JNM.

Kort samengevat kunnen we zeggen dat er in 2009 geen gronden zijn aangekocht. We zijn wel kort bezig geweest met het aankopen van wat bossen aan het Mariaveld te Minderhout, maar dat is op een sisser uitgelopen. We hebben wel van Natuurpunt Mechelen gehoord gekregen dat er meer prioriteit gegeven zal worden aan aankopen in onze Markvallei.

2. UITGEVOERDE WERKEN PER GEBIED

2.1. HALSCHE BEEMDEN

Op onderstaand kaartje staan de beheerpercelen aangeduid die gebruikt worden in dit verslag.

MAAIBEHEER: De beemden (*dit zijn de plantenrijke, door grondwater gevoede natte graslanden in het gebied, perceel 1, 3, 4 & 5*) die in de Halsche beemden gelegen zijn worden normaal gezien 2 keer per jaar gemaaid waarna het maaisel afgevoerd wordt (maaisel afvoeren = voedingsstoffen afvoeren). Deze werken doen we om de graslanden

- **zo voedselarm mogelijk te houden.** Op voedselrijke graslanden kunnen minder plantensoorten voorkomen (wel meer biomassa) omdat de soorten die gespecialiseerd zijn in voedselrijke toestanden de andere soorten verdringen.
- te voorkomen dat er een laag met afgestorven materiaal zich op de bodem opstapelt. Deze laag met afgestorven materiaal zorgt ervoor dat planten slecht kunnen kiemen en werkt verruiging van het grasland in de hand door soorten zoals Grote brandnetel.
- en om ervoor te zorgen dat de **graslanden kort de winter ingaan.** Als de vegetatie kort de winter uitkomt, hebben minder opdringerige plantensoorten meer kans om mee op te groeien of te kiemen.

Eind juni werd er de eerste keer gemaaid. De helft (meest westelijke deel) van beheerperceel 1 (vlinderwei), het grootste deel van perceel 3 (spieke) en beheerperceel 5 (kleine beemd) werden machinaal gemaaid.

Eind augustus, begin september werd er een tweede keer gemaaid. Alle beemden (nrs. 1 vlinderwei, een deel van 2, 3 spieke, 4 lage beemd & 5

kleine beemd) werden machinaal gemaaid. Nadien werden de grachten in perceel 1 (vlinderwei) nog manueel gemaaid en afgevoerd door vrijwilligers.

Eind november werd de ruigte aan perceel 3 (het Spieke) nog door vrijwilligers manueel (bosmaaiers) gemaaid en afgevoerd.

Het machinaal maaien van de graslanden kon door de uitzonderlijk droge zomer in 2009 in eigen beheer gebeuren. Er werd hiervoor een kleine tractor met brede banden en een kleine opraapwagen gebruikt. Het maaisel werd langs de rand van perceel 1 (Vlinderwei) tijdelijk gestockeerd. In september werd dit maaisel door een loonwerker afgevoerd.

BEGRAZINGSBEHEER: Perceel 2 wordt beheerd als graasweide en als verbossingszone. Door het gebruik van runderen brengen we meer structuur in deze ruigte wat een meerwaarde betekent voor veel kleine dieren die vaak afhankelijk zijn van veel structuur en variatie. De runderen waren in de beemden aanwezig van eind mei tot eind oktober.

ONDERHOUD HOUTKANTEN: Eind 2009 werd een deel van de houtkanten afgezet. Er werden Zwarte elzen afgezaagd zodat deze in hakhout terug kunnen uitlopen. In 2009 werd de aanwezigheid van Wegedoorns in de houtkanten opgemerkt. Deze zeldzame struik, kleine boom, is op eigen kracht in deze houtkanten terecht gekomen. Omdat deze soort graag op vrij lichtrijke plaatsen groeit, hebben we bij het afzetten van de houtkant rekening gehouden met deze Wegedoorns. Maw we hebben de Zwarte elzen naast de Wegedoorns weggekapt.

INFRASTRUCTUUR: Door de Halche beemden loopt een wandelroute (oa, het laarzenpad passeert hier). Deze wandelroutes moeten regelmatig met de bosmaaier gemaaid worden, de aanwezige brugjes moeten regelmatig hersteld worden enz... In het najaar van 2008, begin 2009 is er ook een nieuw wandeltraject in het gebied aangelegd door vrijwilligers (zie laatste puntje van dit artikel).

Het begrazingsraster moet ook jaarlijks gecontroleerd worden. Dit begrazingsraster werd in november 2009 vrijgesteld en onderhouden door de arbeidersploeg van Natuurpunt.

NIETS DOEN: In sommige natuur is het het beste dat je niets doet. Dat doen we bijvoorbeeld in perceel 6. Dat perceel bestaat in hoofdzaak uit elzenbroekbos en oud populierenbos. In dat populiernbos hebben we enkele jaren geleden redelijke aantallen bomen geringd (het afkappen van de schors waardoor de sapstroom van de boom doorbroken wordt en deze op stam sterft) die nu bijna allen zijn gestorven. Deze open plekken zullen ingenomen worden door andere boomsoorten zoals Es en Zwarte els. De beekbegeleidende bossen met Es en Els zijn een meer natuurlijke situatie die ecologisch ook interessanter is.

VARIA: Begin maart 2009 hebben we in de beekbegeleidende bossen (beheerperceel 6) de aanwezige grachtjes afgedamd met zandzakjes. Dit heeft positieve gevolgen voor het natte bos omdat grondwater niet zo snel zal worden afgevoerd. Voornamelijk de aanwezige voorjaarsflora (Bosanemaan, Muskuskruid, Speenkruid, Dotterbloemen, Slanke sleutelbloemen, enz...) profiteren van deze maatregel.

2. 2. FRANCKENBERG

MAAIBEHEER: De gronden van de Franckenberg zijn om dezelfde redenen als de beemden van de Halsche Beemden gemaaid met afvoer van maaisel.

Het grasland is gemaaid half juni en tijdens de eerste helft van september.

2.3. ASPUTTEN

MAAIBEHEER + BEGRAZING: Alle graslandpercelen gelegen in het deelgebied Asputten zijn in 2009 gemaaid. De werken die in dit deelgebied worden uitgevoerd zijn steeds in beheerovereenkomst met landbouwers.

-Beheerperceel 1 en 2: Het betreffen vrij voedselrijk graslanden en kunnen het best 2 keer per jaar gemaaid worden. Ook is er nog zeer veel witbol (een gras dat sterk domineert) in de percelen aanwezig. Om witbol weg te krijgen kan men best beginnen maaien vroeg in het jaar (vb mei).

De percelen zijn slechts één keer gemaaid en dit op het einde van juni. De maaiwerken werden door landbouwers uitgevoerd. In oktober is er nog een nabegrazing gebeurd op deze percelen. Hiervoor werden 5 paarden ingezet. Om deze begrazing toe te laten is er nog door vrijwilligers aan de infrastructuur gewerkt (onder verzetbaar raster maaien en raster herstellen).

-*Beheerperceel 3* is dit jaar twee keer gemaaid (eind juni en eind augustus) door een landbouwer. Botanisch gezien is dit het mooiste grasland van de drie. Dit perceel was vroeger echter een maïsakker. Toen we het perceel aankochten was het omgevormd naar engels raaigrasland. Het verschijnen van een mooi grasland vanuit een voormalige akker verduidelijkt zeer goed de potenties die er in de vallei van de Mark nog aanwezig zijn voor de natuur.

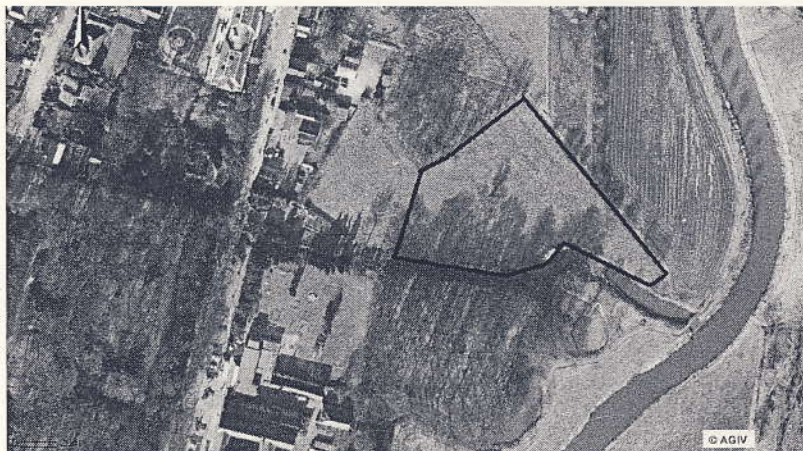
-*Beheerperceel 5* is het perceel dat we in 2008 hebben verworven. Het bestaat uit naalldhout (Grove den) op een oude stuifduin. De struiklaag wordt momenteel gedomineerd door exoten (Amerikaanse vogelkers en Pontische Rododendron) die de inheemse struiksoorten verdrukken. In 2009 hebben we de bestrijding van deze invasieve soorten verder gezet.

-*Varia*: Over het ganse gebied werd er oude infrastructuur afgebroken en weggevoerd. Het betrof hoofdzakelijk oude rasters en betonnen palen.

2.4. PATERSWIEL

MAAIBEHEER: De gronden van het Paterswiel zijn om dezelfde redenen als hierboven gemaaid met afvoer van maaisel.

Het grasland is eind juni en eind augustus gemaaid. De werken zijn uitgevoerd via een beheerovereenkomst met een landbouwer.

2.5. LANGE BEEMDEN

In 2009 werden er geen werken uitgevoerd aan de Lange Beemden.

3. RECREATIE EN ONTSluitING

In 2008 werd er beslist dat we onze twee grootste gebieden (Halsche Beemden en asputten) beter aan het natuurliefhebbende publiek moeten kunnen aanbieden. Het gevolg hiervan is dat we op beide terreinen een wandeltraject aan de mensen willen aanbieden. Aan de Asputten is dit niet mogelijk zonder overleg met andere partners en zal de realisatie nog een tijdje op zich laten wachten. Aan de Halsche Beemden was er echter geen reden om het gekozen traject niet in de praktijk te brengen.

In het najaar van 2008 is er dan begonnen met de aanleg van deze rondwandeling (lengte is 1 à 2uur wandelen). In 2009 diende er enkel nog wat kleine klusjes (wandelpalen, overstapjes, ...) te gebeuren vooraleer het pad volledig klaar was. De werken zijn volledig door vrijwilligers uitgevoerd.

We hebben op terrein bekeken welk publiek we willen aantrekken en hoe we het traject gaan promoten. Het gewenste publiek is het echte **natuurminnende** volkje dat niet vies is van natte voeten (want laarzen zullen het ganse jaar aangewezen zijn). De wandeling is gemarkeerd met palen met een witte kleur. In een zijluik van het infopaneel is de route op kaart aangeduid. Verder werd er een gebiedsfolder uitgebracht waar de wandeling mee is opgenomen. Deze folder is te verkrijgen in het 'BC d Klapenster'.

Het wandelpad, en de folder, werd officieel geopend en voorgesteld op 13 september. Hiervoor werden 2 wandelingen ingericht. Eén wandeling begon aan het BC de Klapenster, de tweede wandeling (en officiële opening) vertrok aan het infopaneel.

NOG EVEN DIT:

Nog een kleine dankbetuiging naar volgende personen lijkt me wel op zijn plaats:

- Drej Oomen: Conservator van het Paterswiel,
- Stijn Leestmans: Conservator van de Lange beemden en
- Jack Govaerts: Conservator van de Halsche Beemden, Asputten en Franckenberg.
- Flor Verschueren en de Gemeente Hoogstraten voor de gronden die ze aan ons in huur of in beheer geven.
- **Al de vrijwilligers** die zich ook dit jaar weer volledig belangeloos hebben ingezet in onze (kleine maar belangrijke) natuurpareltjes. Deze vrijwilligers hebben in 2009 24 werkdagen op terrein gewerkt. Hierbij is het werk aan en de bedeling van de soep zelfs niet meegerekend.
- De landbouwers die onze terreinen mee beheren (met gebruikovereenkomsten).
- Het Agentschap voor Natuur en Bos (Vlaanderen) en Staatsbosbeheer (Nederland) voor de goede samenwerking en...
- Al degenen die achter de schermen nog bezig zijn met beheer.

Bart Hoeymans

natuurpunt
Markvallei

WELKOM in het bezoekerscentrum DE KLAPEKSTER

Elke zondag open
vanaf 13 uur tot 18 uur

Donderdag, vrijdag en zaterdag open
vanaf 13 uur tot 17 uur

verenigingslokaal NP en JNM Markvallei
drankgelegenheid/terras
Jan Spangenburgmuseum
bezoekersruimte
tentoonstellingen
cursussen
lezingen
vergaderingen

Contact

Natuurpunt : Dreij Oomen – 03 315 02 45
De Klapekster : Koen Verschueren – 03 314 24 15
Medewerkster : Chris Van Boxel (openingsuren)

OUDE WIELEWAAL ANEKDOTE(S) ZON, ZEE EN STRAND

Zo'n tittel ruikt verdacht veel naar vakantie, en is dan ook het relaas van een voorvalletje op een zomer jongeren kamp.....op Texel.

De weergoden hadden ons aangenaam verrast, zonnig weer, met een zacht briesje, dat alles mogelijk gemaakt..... dank zij ons voorafgaandelijk bezoek, vergezeld van véél eieren, aan de 'arme Cleiren', te Turnhout.

Gelijk alle jonge veulens,..... speelden en ravotte de kinderen der op los op strand en speelweide, een lust van je welste.

Van al dat gekakker vielen ze natuurlijk s'avonds, na de pap, als een blok in't slaap.....

Behalve ene.....

De Jef (Jef Van Den Bosch), kon niet in slaap geraken van de zeer op zijn rug en van al zijn armen (2), en benen (ook 2 stuks).

Ja Jef,..... gij zijt serieus verbrand hé jongen,..... en ik had nog zo gezegd van NIET ALLES uit te schieten!.

Wat nu,..... geen boekskes van E.H.B.O of andere vorm van een medische-naslag.

En achter zonnecrème moest hier zeker niet gezocht worden.

Als kleine bengel had ik vroeger al snel in't snuitje,.....om vlees van ROOD naar BRUIN te laten veranderen, moest er volgens ons moeder, vet, veel vet, in de pan, en ik dacht,..... wat vroeger goed ging..... moet nu nog goed werken.

Dus ik loodste de Jef mee naar de keuken,..... en daar zou ik hem, deskundig, een goei 'Planta-beurt' geven.

Nu moet ge weten,..... de Jef was een sterk uit de kluiten gewassen 'juveniel' ventje, en allesbehalve ne kleinzerige,..... zo ene die alles in zich heeft om later..... gegarandeerd.... 'Zeebonk', te worden !, kortom..... één blok NATUUR.

Maar toch,.....hoe meer Planta ik smeerde (daar hadden we er méér dan genoeg van bij), hoe meer Jefke begon te pruttelen en te permeteren.....

SORRY Jefke, ik weet het manneke,dees is nie plezant,.... mer 't mut,om da lelijk, en ambetant 'rooi' weg te krijgen!.

Binnen een paar dagen, als ge terug thuis zijt, ga dew eigen 'SUPER' voelen.....als iedereen vraagt.....Jef,....waar hebt gij ergens in Spanje gezeten ?!!!!.

En dan kunde liegen zoveel ge wilt,..... just gelak al de rest dan altijd doet.

Thuis gekomen, vertel ik fier,..... Maar, zo langs menne neus weg,.... het voorval tegen m'n vrouwke!..... (oei,oei)

MER,MER,MER,.....dat mag je NOOIT doen!!!!!! , brandwonden moeten ALTIJD en ALLEEN overvloedig bevoeid worden met GEWOON koud P.I.D.P.A.-water,recht uit de kraan!!!!!!.

IEDEREEN weet dat toch,.....en gij NIET!!!!!! (tjonge, tjonge)

Tja..... als t'zo zit, dacht ik,.....is er geen ramp gebeurt, en moet ik m'n eigen geen verwijten maken, want ik WEET het héél zeker,....in Texel is véél, héél véél ,koud water,.....maar..... zéker géén druppel P.I.D.P.A.-water,.....en ons Magda wist da nie.....

Als ik nu de Jef tegenkom, heb ik helemaal geen schuldgevoelens meer, hij heeft er duidelijk niks mee geleden , k'zou zelfs durven stellen.....'aux contraire', de Jef is nu, in'pre-adult' toestand....., al voor méér dan 3/4de 'Zeebonk'.....mét een..... jaloers aanlokkelijk getaant tintjel, just gelijk al die filmsterren.

So folks, that's it,..... de rest van de 'anekdotes', is ofwel vergeten,.....of gecensureerd, en dus niet geschikt voor publicatie, omwille van de gevoelige aard, of inhoud. Deze kunnen dan enkel misschien verbaal overleven,.....en dan soms nog uitsluitend in een select gezelschap (misschien té select), ja, ja, zelfs in deze 'REALITY'tijd gooien we niks te grabbel, daar zij mensen TE dierbaar voor!.

Ik wil zeker langs deze weg, iedereen oprecht 'op het hart drukken', het kan nimmer of te nooit, mijn bedoeling geweest zijn, iemand te kwetsen of te viseren, onder welke vorm dan ook ...anders,..... minstensDUIZEND maal m'n oprechte EXCUSES !!!!!!!!!!!!!!!.

Vrienden,

Nog de allerbeste groeten van een supporter,..... en oudgediende,

Leo

DAT SMAAKT NAAR MEER

Leo,

Dankjewel om ons mee te nemen in de verhalen en herinneringen van weleer. We (en met ons zeker nog vele anderen) hebben er steeds van genoten om je vertelsels te lezen.

Misschien zijn er nog anderen die een paar fantastische verhalen in hun geheugen hebben zitten. Herinneringen waarvan ze zich afvroegen wanneer deze uit Leo's hoed naar boven zouden komen. De verhalen die ergens tussen de vele herinneringen verloren zijn geraakt en die straks weer een 'Aha-moment' opleveren.

Dus bij deze een warme oproep naar fantastische vertelsels uit de afgelopen 30 jaar geschiedenis van de natuurverenigingen in de Markvallei (Wielewaal, Natuurreservaten, Natuurpunt en JNM). Hoe ouder, hoe meer nostalgie, hoe fijner het wordt om deze momenten nog eens terug te beleven... Kruip eens in je pen en laat ons weer meegenieten van de "Goeie ouwe tijd"!

CHOUFKE OVER BRIEVENBUSSEN GEPROKEN...

Er zijn zo van die vogeltjes die met veel plezier je brievenbus inpalmen en er bij wijze van spreken enkele weken in huizen. Dat is leuk en mooi om zien. Maar ik heb vooral bewondering voor die vogeltjes. Mij is immers een gelijkaardig lot beschoren geweest. Wekenlang heb ik in de brievenbus in het museum van de Klapekster gezeten. Ik, die zoveel aandacht gewend ben, zat daar en niemand keek naar me om. Nochtans had mijn vroegere gastheer me niet in die brievenbus geplaatst om daar te blijven zitten natuurlijk. Het was de bedoeling dat die mevrouw van de Klapekster zich over mij zou ontfermen, me met veel liefde en toewijding zou omringen. Ja af en toe zag ik wel zo'n grote zwarte krullenbol passeren vanuit de gleuf in de brievenbus, maar die had meer oog voor dingen die schots of scheef hingen of lagen dan voor mij.

Grote krullenbol

Niet dat ik me verveeld heb. AHA, NEE BEGOT. DAN KENNEN JULLIE DE SJOEF NOG NIET! Ik heb me hier rot geamuseerd. Jongens ik heb hier wat achterover geslagen. Die toog staat gewoon open natuurlijk, en ik met mijn klein postuurke kan overal tussen en in. Vooral die van 10° dat vond ik de max. En die krullenmevrouw maar sakkeren dat de telling niet klopte. En die worstjes, die "droge" worstjes van die kleine varkentjes van Widar. Ik hoorde daar, de Jos noemen ze hem, geregeld over opscheppen. Hij maakt daar dan altijd grapjes over. "Klein worstje, groot worstje, vettig worstje, En dan had hij het ook altijd over mijn worstje." En iedereen lachen. Maar ik snapte daar niks van, maar lekker zijn ze wel. Heel lekker.

Ik in nesten

Ene keer is het wel wat fout gelopen. Ik ben toen, om er op mijn gemak van te kunnen genieten, in de pot met worstjes gekropen. Dat was heel makkelijk. Maar eruit komen was andere koek. Ik heb toen maar heel hard geroepen. "Hel, ik zit vast bij de worstjes!" Het werd stilaan licht buiten, en als ik niet rap uit die pot zou geraken, zou de krullebol mij zien natuurlijk. Dat zou ik niet graag meemaken. Dus ik met vrees voor mijn leven, nog veel harder roepen. En ja, 't waren wel geen kabouterkes die me eruit geholpen hebben, maar ze waren toch ook klein. Nog kleiner dan ik! Het waren de Duplokes van Lego. Ze blijken hier enkele maanden te logeren om een oogje in het zeil te houden bij de collectie Botermans. Ze hebben me met koorden en klimhaken bevrijd. En nadien zijn we op stap geweest. We gingen eerst naar de peepshow in het museum. Dat was op zijn minst verrassend. Nadien hebben we onze ogen uitgekeken op de prachtige mineralen.

La Roche du Segers

De uitdaging was natuurlijk de beklimming van la Roche du Segers. Het was kantje boordje, maar ik heb het gehaald. Bij de geurige steen werd het wel eventjes te veel. Die walm heeft me echt verrast. Ik begreep meteen wat ze bedoelen met "in geuren en kleuren". We hebben vooral gelachen met het verhaal over de soepsteen..

Maar nu heb ik er wel even genoeg van. Alle dagen schransen en op de lappen, dat hou je niet vol. Ook de Sjoef niet. Dus ben ik er mee weg... naar de volgende ... en deze keer kies ik zelf waar naar toe. Ze gaan me geen twee keer hebben liggen.

I'm on my way!

SNAKEN VAN DE NATUUR

Meisje en mus

En daar sta je dan alleen
wachtend op de grote trein
stil een grote meid te zijn
in je buik een zware steen.

Meisje klein op het perron
met je koffer en je tas
in je groene zomer jas
ongevoelig voor de zon.

Eenzaamheid is koude wind
later went een mens eraan
dat hij soms alleen moet staan
jij bent nog te veel een kind.

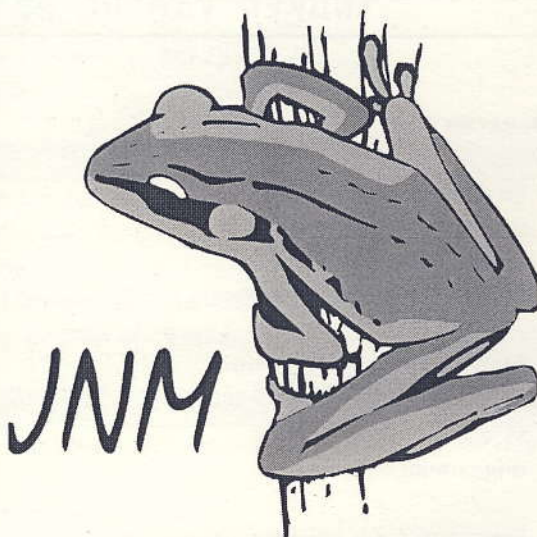
In je buurt, een stap of vier
zit een mus, hij is al grijs
mussen gaan niet graag op reis
blijven heel hun leven hier.

Bas Rompa

JNM Markvallei

MAART 2010

Voorwoord

Beste JNM-ers,

We zitten aan het einde van het werkjaar en de laatste activiteiten komen er aan zoals het bezoek aan Planckendaal waar we een bezoek achter de schermen zullen brengen en zwaar diepgaan met Jasper.

Ondertussen horen we 's morgens terug de vogeltjes fluiten, de zonnestrallen die ons doen ontwaken en de

frisse geur van de lente. Wat ons allemaal weer actiever maakt en doet denken aan ons afdelingskamp van 2010.

Zoals in de nieuwsbrief aangekondigd was zouden we u verder informeren over de aankomende ouderavond, die ook over het kamp zal gaan.

De laatste loodjes worden gelegd aan deze ouderavond en alles begint in zijn plooi te vallen. We hopen u dan ook van harte hier te mogen ontmoeten.

Weldra ontvangt u de uitnodiging in uw brievenbus.

Alvast veel leesplezier,
Arnold Wittenberg
Voorzitter JNM
Markvallei

Modder en
jnm... wat
een
combinatie!

13 maart 2010

Die ochtend, die voormiddag...
Die dag zullen vele niet
vergeten.

Half 8 aan de Pax, het was
voor sommige toch een
moeilijk wakker blijfmoment,
sommige kwamen nog half
slappend aan, sommige
stonden te springen om aan
deze dag te beginnen!

Negen uur, oef... we kwamen
aan in het beloofde (euh...) modderige land, door
sommige mensen genoemd "Het land van Saeftinghe". 'T was ons dan ook ons een vuil landje, maar wij, JNM'ers, die kunnen tegen alles.

Nadat we na de twee minuten uitleg van de gids een hoop verteld kregen, begonnen we

eraan!

Voor sommige mensen begon het al goed (euhm...) eigenlijk voor één iemand, de beroemde meest gekende Berten Boutsen.

We waren bij een gleuf beland met veel modder en vuil de gids legde uit hoe het moest maar Berten weet van aanpakken en blijft als eerste, diep vastzitten. En Berten was al meteen geflitst. Maar hierbij bleef het niet bij, bij de derde gleuf, trok Berten zijn redder ermee in... Lysander was iets te goed voor hem ☺.

de boormossel

Maar buiten deze voorvallen, hebben we vogels gespot, over het broedseizoen en aanvallen van de meeuwen gepraat en gezocht naar onbekende plantjes,...

wist je dat ...

-een meeuw zijn behoeftes tegelijk doet? Daarom dat hun uitwerpselen er groen en wit uitzien.

-Er een giftig plant voor mens en dier in het land van Saeftinghe is?

verslag Berten Boutsen

CONTACTGEGEVENS ANDERE VERENIGINGEN

JNM MARKVALLEI Arnold Wittenberg Gestelsestraat 22 2321 Meer ☎ 03 315 00 17 <i>arnoldwittenberg@gmail.com</i>	VELT NOORDERKEMPEN Jan Horsten Grote Plaats 33 2323 Wortel ☎ 03 314 22 55	VMPA HOOGSTRATEN Jack Govaerts Donckstraat 12 2321 Meer ☎ 03 315 71 85 <i>jack.govaerts1@telenet.be</i>
---	--	---

CONSERVATORS NATUURGEBIEDEN

HALSCHE BEEMDEN (MIND.) ASCHPUTTEN (MEER) FRANKENBERG (MEER) Jack Govaerts Donckstraat 12 - 2321 Meer ☎ 03 315 71 85 <i>jack.govaerts1@telenet.be</i>	PATERSWIEL (MRS-DR.) Dreg Oomen zie hoger LANGE BEEMDEN (HOOGS.) Stijn Leestmans zie hoger
--	---

CONTACTPERSONEN WERKGROEPEN NATUURSTUDIE

VOGELWERKGROEP Stijn Leestmans zie hoger	PLANTENWERKGROEP Jack Govaerts zie hoger
WERKGROEP ONGEWERVELDEN Bart Hoeymans zie hoger	AMFIBIEËN-, REPTIELEN- EN VISSSENWERKGROEP Bart Hoeymans zie hoger
ZOOGDIERENWERKGROEP Dimitri Van Pelt Moerstraat 48 - 2320 Hoogstraten ☎ 0476 90 72 49 <i>dimitri.vanpelt@ua.ac.be</i>	WERKGROEP NATUURFOTOGRAFIE Wim Verschraegen zie hoger

WEBSITES NATUURWERKGROEP MARKVALLEI

Website Natuurlpunt Markvallei:	www.natuurlpunt.be/markvallei
Website JNM Markvallei:	www.jnm.be/markvallei
Foto's activiteiten NP Markvallei:	http://activiteitenmarkvallei.spaces.live.com
Foto's werken De Klapekster:	http://natuurhuis.spaces.live.com
Foto's Reservaten in de Markvallei:	http://natuurmarkvallei.spaces.live.com

STEUN ONS

RESERVATENFONDS 523-0453829-41
--